

**KPK**REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
VLADAVINA PRAVA | INTEGRITETA | TRANSPARENTNOSTPodpisnik: Simon Sivastu
Izdajatelj: Republika Slovenija
St. certifikata: 28 of 23 35 00 00 00:00 56 7d 0'
Potem veljavnosti: 07.06.2024
Čas potpisane: 10.18.26.02.2020
Ref. št. dokumenta: 06262-1/2020-42Številka: 06262-1/2020/48 22011
Datum: 25. 2. 2020

Mitja Ličen

ZADEVA: **POJASNILO GLEDE UPORABE ZAKONA O INTEGRITETI IN PREPREČEVANJU KORUPCIJE**
ZVEZA: Vaše e-sporočilo z dne 13. 2. 2020 in 21. 2. 2020.

Spoštovani,

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: komisija) je z e-naslava mitja.licen@goga.si prejela dopolnitev vašega vprašanja, ki ste ga poslali dne 13. 2. 2020, in sicer zanima vas konkretno ali se lahko Založba Goga, katere ste direktor, niste pa lastnik, prijavi na poziv Javne agencije RS za knjigo, kjer ste član Sveta agencije, ki oddaja prostore za potrebe knjigarn za obdobje 5 let. Zanima vas ali gre pri najemu prostorov za kakšne omejitve.

Ker lahko avtentično razlago posameznih določb zakona daje le Državni zbor, vam na podlagi informacij, ki ste jih posredovali, v nadaljevanju skladno z 8. alinejo 1. odstavka 12. člena ZIntPK posredujemo neobvezno mnenje Komisije za preprečevanje korupcije v zvezi z vašim vprašanjem.

Uvodoma pojasnjujemo, da komisija ni pristojna za podajo odgovorov glede konkretnih primerov, poleg tega tudi ne razpolaga s točnimi oziroma z vsemi potrebnimi podatki, na podlagi katerih je mogoče podati ustrezen in pravilen odgovor. Komisija lahko v okviru svojega delovnega področja posreduje nezavezujoča pojasnila v zvezi s tistimi zakonskimi določbami, ki sodijo v delovno področje komisije, kot na primer ZIntPK. Glede na navedeno vam v nadaljevanju posredujemo naslednja pojasnila.

Institut omejitve poslovanja kot ga določa 35. člen ZIntPK, velja za organe ali organizacije javnega sektorja, ki je zavezan postopek javnega naročanja voditi skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, ali izvaja postopek podeljevanja koncesij ali drugih oblik javno-zasebnega partnerstva, da ne sme naročati blaga, storitev ali gradenj, sklepati javno-zasebnih partnerstev ali podeliti posebnih ali izključnih pravic subjektom, v katerih je funkcionar, ki pri tem organu ali organizaciji opravlja funkcijo, ali njegov družinski član udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik ali je neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju ali kapitalu. Člani sveta Javne agencije za knjigo RS niso funkcionarji¹ zato omejitve poslovanja skladno z ZIntPK za Javno agencijo za knjigo RS ne veljajo. So pa člani sveta Javne agencije za knjigo RS skladno z 10. točko 4. člena ZIntPK uradne osebe.

¹ Funkcionarji oziroma funkcionarke (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) so: poslanci državnega zbora, člani državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, sodniki ustavnega sodišča, sodniki, državni tožniki, funkcionarji v drugih državnih organih in samoupravnih lokalnih skupnostih (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti), poslanci iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, kjer njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z akti Evropskega parlamenta in drugi funkcionarji iz Slovenije v evropskih institucijah in drugih mednarodnih institucijah, generalni sekretar vlade, bivši funkcionarji, dokler prejemajo nadomestilo plače v skladu z zakonom, ter funkcionarji Banke Slovenije, če njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z zakonom, ki ureja Banko Slovenije in drugimi predpisi, ki obvezujejo Banko Slovenije (6. točka 4. člena ZIntPK).

Uradne osebe po ZIntPK so funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe in **člani organov upravljanja** vodenja in nadzora **v subjektih javnega sektorja** (prvi odstavek 29. člena Zakona o zavodih določa, da je svet zavoda organ upravljanja zavoda).

V konkretnem primeru ne gre za omejitve poslovanja po ZIntPK, saj člani Sveta agencije niso funkcionarji, so pa uradne osebe in kot take morajo delovati v skladu z zakoni ter se dosledno izogibati okoliščinam, ki pomenijo nasprotje interesov.

ZIntPK določa v 12. točki 4. člena, da nasprotje interesov so okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Dalje v 13. točki istega člena določa, da zasebni interes uradne osebe pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične osebe ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike.

Prav tako drugi odstavek 14. člena Sklepa o ustanovitvi Javne agencije za knjigo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 57/08 in 68/13) določa, da **član sveta ne sme sodelovati pri odločanju o zadevah, s katerimi je kakor koli poslovno ali osebno povezan**, še posebej kot avtor, izvajalec, načrtovalec, organizator ali soorganizator. Člani sveta agencije morajo pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika ter varovati poslovne skrivnosti agencije. Člani sveta so odgovorni za škodo, ki nastane kot posledica kršitve njihove dolžnosti.

37. člen ZIntPK določa, da uradna oseba mora biti pozorna na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora stoniti vse, da se mu izogne. Uradna oseba svoje funkcije ali službe ne sme uporabiti zato, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes.

ZIntPK v 38. členu določa, da če z drugim zakonom ni določeno drugače, mora uradna oseba, ki ob nastopu službe ali funkcije ali med njenim izvajanjem, ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, o tem takoj pisno obvestiti svojega predstojnika, če predstojnika nima, pa komisijo. Ob tem mora takoj prenehati z delom v zadevi, v kateri je prišlo do nasprotja interesov, razen, če bi bilo nevarno odlašati. Predstojnik oziroma komisija o obstoju nasprotja interesov odločita v 15 dneh in s svojo odločitvijo takoj seznanita uradno osebo. Izločitev uradne osebe mora biti ustrezno evidentirana (zapisniški sklep, uradni zaznamek, ipd) ter uradna oseba mora biti tudi dejansko (in ne zgolj formalno) izločena iz odločanja oziroma možnosti vplivanja na obravnavo konkretne zadeve.

Z vidika določb ZIntPK ni podanih omejitev oziroma prepovedi poslovanja med Založbo Goga in Javno agencijo RS za knjigo, vendar opozarjamo na dolžno poznavanje tudi druge področne zakonodaje (ki ni v pristojnosti komisije), ki lahko take omejitve določa. Glede na določbe ZIntPK Založba Goga lahko odda svojo ponudbo v okviru javnega zbiranja ponudb Javne agencije RS za knjige za oddajo v najem poslovnih prostorov ob pogoju, da član Sveta agencije, ki je hkrati direktor Založbe Goga, dosledno spoštuje določbe o izogibanju nasprotju interesov. To pomeni, da v kolikor bi Svet agencije v katerikoli fazi sodeloval ali odločal v postopku izbire ponudnika (prepisovanje pogojev, odpiranja prispelih vlog, točkovanje, izbire, ipd.) se mora član Sveta agencije izločiti iz vseh faz (pred)postopka razpisov in pozivov, na katere se bo prijavil tudi njegov zasebni zavod.

Dodatne informacije ter odgovore na vprašanja v zvezi s prakso uporabe ZIntPK najdete tudi na spletni strani komisije (<http://www.kpk-rs.si>).

S spoštovanjem,

Pripravila:
mag. Martina Josić
Nadzornica za omejevanje korupcije
Po pooblastilu Višja nadzornica za nasprotje interesov

Simon Savski
NAMESTNIK PREDSEDNIKA

Poslano:

- naslovníku (po e-pošti)
- zbirka dok. gradiva

**KPK**REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
VLADAVINA PRAVA | INTEGRITETA | TRANSPARENTNOSTPodpisnik: Simon Savsu
Izdajatelj: Republika Slovenija
Št. certifikata: 28 of 20 15 00 00 00 00 56 Pd 0
Potek veljavnosti: 07.06.2024
Čas podpisa: 09.02.14:52:2020
Ref. št. dokumenta: 06262-1/2020-42Številka: 06262-1/2020/42 22011
Datum: 14. 2. 2020**Založba Goga**
Mitja LičenZADEVA: POJASNILO GLEDE UPORABE ZAKONA O INTEGRITETI IN PREPREČEVANJU KORUPCIJE
ZVEZA: Vaše e-sporočilo z dne 13. 2. 2020.

Spoštovani,

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: komisija) je z e-naslova mitja.licen@goga.si prejela vprašanje, ki se nanaša na uporabo in razlago Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11; dalje ZIntPK). Navajate dejstvo, da ste član sveta zavoda Javne agencije za knjigo RS (kot predstavnik knjigotržcev), hkrati pa ste direktor zasebnega zavoda Založba Goga, katerega ustanovitelj je Društvo novomeških študentov. Z Založbo Goga niste lastniško povezani, ste samo direktor. Prav tako poudarjate, da ima Založba Goga status neprofitne organizacije v javnem interesu. Sprašujete oziroma želite pojasnilo ali se lahko Založba Goga prijavi na razpise in pozive Agencije za knjigo RS?

Ker lahko avtentično razlago posameznih določb zakona daje le Državni zbor, vam na podlagi informacij, ki ste jih posredovali, v nadaljevanju skladno z 8. alinejo 1. odstavka 12. člena ZIntPK posredujemo neobvezno mnenje Komisije za preprečevanje korupcije v zvezi z vašim vprašanjem.

Uvodoma pojasnjujemo, da komisija ni pristojna za podajo odgovorov glede konkretnih primerov, poleg tega tudi ne razpolaga s točnimi oziroma z vsemi potrebnimi podatki, na podlagi katerih je mogoče podati ustrezen in pravilen odgovor. Komisija lahko v okviru svojega delovnega področja posreduje nezavezujoča pojasnila v zvezi s tistimi zakonskimi določbami, ki sodijo v delovno področje komisije, kot na primer ZIntPK. Glede na navedeno vam v nadaljevanju posredujemo naslednja pojasnila.

Institut omejitve poslovanja kot ga določa 35. člen ZIntPK, velja za organe ali organizacije javnega sektorja, ki je zavezan postopek javnega naročanja voditi skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, ali izvaja postopek podeljevanja koncesij ali drugih oblik javno-zasebnega partnerstva, da ne sme naročati blaga, storitev ali gradenj, sklepati javno-zasebnih partnerstev ali podeliti posebnih ali izključnih pravic subjektom, v katerih je funkcionar, ki pri tem organu ali organizaciji opravlja funkcijo, ali njegov družinski član udeležen kot poslovodja, član poslovodstva ali zakoniti zastopnik ali je neposredno ali preko drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju ali kapitalu. Člani sveta Javne agencije za knjigo RS niso funkcionarji¹ zato omejitve poslovanja skladno z ZIntPK za Javno agencijo za knjigo RS ne veljajo. So pa člani sveta Javne agencije za knjigo RS skladno z 10. točko 4. člena ZIntPK uradne osebe.

¹ Funkcionarji oziroma funkcionarke (v nadaljnjem besedilu: funkcionarji) so: poslanci državnega zbora, člani državnega sveta, predsednik republike, predsednik vlade, ministri, državni sekretarji, sodniki ustavnega sodišča, sodniki državni tožilci, funkcionarji v drugih državnih organih in samoupravnih lokalnih skupnostih (v nadaljnjem besedilu: lokalne skupnosti), poslanci iz Republike Slovenije v Evropskem parlamentu, kjer njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z akti Evropskega parlamenta in drugi funkcionarji iz Slovenije v evropskih institucijah in drugih mednarodnih institucijah, generalni sekretar vlade, bivši funkcionarji, dokler prejemajo nadomestilo plače v skladu z zakonom, ter funkcionarji Banke Slovenije, če njihove pravice in obveznosti niso drugače urejene z zakonom, ki ureja Banko Slovenije in drugimi predpisi, ki obvezujejo Banko Slovenije (6. točka 4. člena ZIntPK).

ZIntPK določa, da so uradne osebe funkcionarji, uradniki na položaju in drugi javni uslužbenci, poslovodne osebe in **člani organov upravljanja**, vodenja in nadzora v **subjektih javnega sektorja** (prvi odstavek 29. člena Zakona o zavodih določa, da je svet zavoda organ upravljanja zavoda).

Uradne osebe morajo delovati v skladu z zakoni ter se dosledno izogibati okoliščinam, ki pomenijo nasprotje interesov.

ZIntPK določa v 12. točki 4. člena, da nasprotje interesov so okoliščine, v katerih zasebni interes uradne osebe vpliva ali ustvarja videz, da vpliva na nepristransko in objektivno opravljanje njenih javnih nalog. Dalje v 13. točki istega člena določa, da zasebni interes uradne osebe pomeni premoženjsko ali nepremoženjsko korist zanjo, za njene družinske člane in za druge fizične osebe ali pravne osebe, s katerimi ima ali je imela osebne, poslovne ali politične stike.

37. člen ZIntPK določa, da uradna oseba mora biti pozorna na vsako dejansko ali možno nasprotje interesov in mora storiti vse, da se mu izogne. Uradna oseba svoje funkcije ali službe ne sme uporabiti zato, da bi sebi ali komu drugemu uresničila kakšen nedovoljen zasebni interes.

ZIntPK v 38. členu določa, da če z drugim zakonom ni določeno drugače, mora uradna oseba, ki ob nastopu službe ali funkcije ali med njenim izvajanjem, ugotovi nasprotje interesov ali možnost, da bi do njega prišlo, o tem takoj pisno obvestiti svojega predstojnika, če predstojnika nima, pa komisijo. Ob tem mora takoj prenehati z delom v zadevi, v kateri je prišlo do nasprotja interesov, razen, če bi bilo nevarno odlašati. Predstojnik oziroma komisija o obstoju nasprotja interesov odločita v 15 dneh in s svojo odločitvijo takoj seznanita uradno osebo.

Komisija je v Sistemskem načelnem mnenju glede dolžnosti izogibanja nasprotju interesov pri odločanju na svetih javnih zavodov in podobnih kolektivnih organih subjektov javnega sektorja št. 06211-9/2012/24 z dne 3. 7. 2012 (pošiljamo v prilogi), podala pojasnilo, da sodelovanje člana sveta zavoda oziroma podobnega kolektivnega organa subjekta javnega sektorja pri obravnavi ali odločanju o dodeljevanju sredstev ali potrjevanju projektov, pri katerih ima član organa sam ali njegov družinski član ali z njim povezane osebe zasebni interes, predstavlja nedovoljeno nasprotje interesov. V tem primeru se pričakuje vnaprejšnja izločitev člana organa iz obravnave ali iz odločanja. Po sami naravi stvari je namreč v takem primeru podan najmanj videz, da oseba, ki odloča o podeljevanju sredstev subjektu v katerem je zaposlena, svoje javne funkcije oziroma položaja (naloge) ne bo opravila objektivno in nepristransko. To pa pomeni, da mora biti taka oseba izločena iz vseh faz postopka obravnavanja in glasovanja glede podeljevanja sredstev predmetnemu subjektu. V nasprotnem primeru so izpolnjeni znaki kršitve ZIntPK.

V konkretnem primeru se lahko zasebni zavod prijavlja na razpise in pozive Agencije za knjigo RS, pod pogojem, da član sveta Javne agencije za knjigo RS, ki je hkrati direktor zasebnega zavoda, dosledno upošteva določbe ZIntPK o nasprotju interesov, tako da se izloči iz vseh faz v (pred)postopku razpisov in faz pozivov, na katere se bo prijavil tudi njegov zasebni zavod.

Dodatne informacije ter odgovore na vprašanja v zvezi s prakso uporabe ZIntPK najdete tudi na spletni strani komisije (<http://www.kpk-rs.si>).

S spoštovanjem,

Pripravila:
mag. Martina Josić
Nadzornica za omejevanje korupcije
Po pooblastilu Višja nadzornica za nasprotje interesov

Simon Savski
NAMESTNIK PREDSEDNIKA

Priloge

- Sistemsko načelno mnenje glede dolžnosti izogibanja nasprotju interesov pri odločanju na svetih javnih zavodov in podobnih kolektivnih organih subjektov javnega sektorja št. 06211-9/2012/24 z dne 3. 7. 2012.

Poslano:

- naslovníku (po e-pošti),
- zbirka dok. gradiva.